

Προς:

Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Ιωάννη Βρούτση

Κοινοποίηση:

Υφυπουργό Κοινωνικών Υποθέσεων Δρ. Δόμνα - Μαρία Μιχαηλίδου

Γενική Γραμματεία Εργασίας κ. Άννα Στρατινάκη

Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων κυρία Παυλίνα Καρασιώτου

Κύριε Υπουργέ

Σας υποβάλλουμε αίτημα του Επιμελητηρίου Δράμας, για διευκρινήσεις σχετικά με καταλογιστικές πράξεις του Υποκαταστήματος ΕΦΚΑ Δράμας σε επιχείρηση μέλος μας, που έχει **αποκλειστικό και μόνο αντικείμενο εργασιών Μανικιούρ – Πεντικιούρ, το οποίο δεν υπάγεται στις ασφαλιστικές κλάσεις τεκμαρτών ημερήσιων μισθών (ημερομισθίων)**. Η επιχείρηση μέλος μας έχει προσφύγει στην επιτροπή του ΕΦΚΑ Δράμας και σύμφωνα τουλάχιστον με την δική μας νομική έρευνα και προσέγγιση, έχει δίκιο σχετικά με τους ισχυρισμούς της για άδικο καταλογισμό διαφορών, λόγω της παρερμηνείας διατάξεων από τους υπευθύνους του ΕΦΚΑ Δράμας.

Σε κάθε περίπτωση επειδή το συγκεκριμένο θέμα αφορά έναν ολόκληρο κλάδο Μανικιούρ – Πεντικιούρ με συγκεκριμένη και αποκλειστική δραστηριότητα (δεν αναφερόμαστε σε επιχειρήσεις που έχουν και άλλες δραστηριότητες όπως κομμωτήρια, μικτά κομμωτήρια κλπ) θα πρέπει να υπάρξει από μεριάς του Υπουργείου σαφή διευκρινιστική εγκύκλιος προς τον ΕΦΚΑ, ώστε να σταματήσουν οι καταλογισμοί διαφορών και να ταλαιπωρούνται αδίκως οι επιχειρήσεις.

Προς ενημέρωσης σας, παραθέτουμε συνημμένη την επιστολή μέλους μας με την νομική τεκμηρίωση του θέματος και φυσικά είναι στην διάθεση των υπηρεσιών του Υπουργείου κάθε απαραίτητο στοιχείο.

Ευχαριστώ εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας

Στέφανος Γεωργιάδης

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Δράμας

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΔΡΑΜΑΣ

ΑΙΤΗΣΗ - ΕΡΩΤΗΜΑ

Μαρίας Κομνηνακίδου του Ιωσήφ και της Κωνσταντινιάς, κατοίκου Δράμας (οδός Ηπείρου 1), με Α.Φ.Μ. 123601180 της Δ.Ο.Υ. Δράμας.

Στις 28 Αυγούστου 2020 συζητήθηκαν ενώπιον της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Υποκαταστήματος Ε.Φ.Κ.Α. Δράμας οι ενστάσεις που άσκησα κατά Πράξεων Επιβολής Εισφορών και Πράξης Επιβολής Πρόσθετης Επιβάρυνσης Εισφορών που μου καταλόγισε το Υποκατάστημα ΕΦΚΑ Δράμας. Διατηρώ ατομική επιχείρηση με κύρια δραστηριότητα το λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού και δευτερεύουσα δραστηριότητα, **υπηρεσίες μανικιούρ – πεντικιούρ, επί της οδού Ηπείρου 1 στη Δράμα.** Κατόπιν διαβούλευσης, η Επιτροπή αποφάσισε ν' αναβάλει τη συζήτηση της υπόθεσης μου και να μην προχωρήσει στην έκδοση απόφασης, έως ότου δοθούν απαντήσεις από το Υπουργείο Εργασίας για τα σχετικά ζητήματα που εδώ και χρόνια ταλαιπωρούν επιχειρήσεις με το ίδιο αντικείμενο εργασιών μ' εμένα.

Τα ζητήματα είναι τα εξής :

1) Εάν **έχουν υποχρέωση** οι επιχειρήσεις με αποκλειστικό και μόνο αντικείμενο εργασιών Μανικιούρ – Πεντικιούρ, να υπάγουν το προσωπικό που απασχολούν, με την ειδικότητα Μανικιούρ – Πεντικιούρ, στις ασφαλιστικές κλάσεις τεκμαρτών ημερήσιων μισθών (ημερομισθίων), λαμβανομένου υπ' όψιν ότι **ο νόμος προβλέπει τα τεκμαρτά ημερομίσθια μόνο ως δυνατότητα σε ασφαλισμένους – εργαζόμενους που αμείβονται με κυμαινόμενες αποδοχές επί τη βάση σχετικής συμφωνίας που έχουν συνάψει με τον εργοδότη του, όχι δε σε ασφαλισμένους – εργαζόμενους, που συνδέονται με τον**

εργοδότη με έγκυρη σύμβαση εργασίας που είναι σύμφωνη με την εκάστοτε Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

2) Εάν υπάρχει διαφοροποίηση όταν ο ασφαλισμένος – εργαζόμενος, συνδέεται με τον εργοδότη με έγκυρη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου μερικής απασχόλησης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 5 του Α.Ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 825/78 και τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 4 και 5 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ορισμένες κατηγορίες μισθωτών, των οποίων ο συμφωνημένος μισθός δεν είναι σταθερός, διότι οι μισθωτοί αυτοί αμείβονται, είτε εξ ολοκλήρου, είτε εν μέρει, με ποσοστά, κατά τεμάχιο, δια προμήθειας, δια φιλοδωρημάτων κλπ, κατατάσσονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ιδρύματος, σε ασφαλιστικές κλάσεις τεκμαρτών ημερήσιων μισθών (ημερομισθίων), με βάση τον μέσο όρο των τεκμαιρόμενων μηνιαίων αποδοχών τους... **Από τον σχετικό πίνακα προκύπτει ότι η ειδικότητα πεντικιούρ – μανικιούρ έχει ενταχθεί στο είδος επιχειρήσεων «κομμωτήρια, μικτά κομμωτήρια, κουρεία, μικτά κουρεία».** Ως εκ τούτου το προσωπικό που ασχολείται με την ειδικότητα Μανικιούρ – Πεντικιούρ σε επιχειρήσεις με αποκλειστικό και μόνο αντικείμενο εργασιών Μανικιούρ – Πεντικιούρ δεν υπάγεται στις ασφαλιστικές κλάσεις τεκμαρτών ημερήσιων μισθών (ημερομισθίων). (βλ. Εγγρ. Ε40/204/30-3-11 ΙΚΑ – ΕΤΑΜ).

Περαιτέρω από την **υπ' αριθ. 10/2013 Εγκύκλιο του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ**, στην οποία ερείδονται οι καταλογιστικές πράξεις του Υποκαταστήματος ΕΦΚΑ Δράμας σε βάρος μου, με θέμα την «Κατάταξη σε ασφαλιστικές κλάσεις των αμειβομένων μισθωτών με κυμαινόμενες αποδοχές και αποτίμηση των παροχών σε είδος, για το έτος 2013», στο παράρτημα «ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ –

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ», υπό στοιχείο «Γ» **ορίζεται ρητά «ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΑ – ΜΙΚΤΑ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΑ, ΚΟΥΡΕΙΑ – ΜΙΚΤΑ ΚΟΥΡΕΙΑ** (κομμωτές – κουρείς, μανικιουρίστες – πεντικιουρίστες, βοηθοί (ανεξαρτήτως ηλικίας και χρόνο προϋπηρεσίας) / ΤΕΚΜΑΡΤΑ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ 26,76 ευρώ».

Τέλος, όπως **παγίως έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας** για την εφαρμογή του ειδικού συστήματος υπολογισμού των οφειλόμενων εισφορών βάσει του άρθρου 18 παρ. 5 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ, ήτοι βάσει του μέσου όρου των τεκμαιρόμενων αποδοχών (τεκμαρτά ημερομίσθια), **απαιτείται να αποδεικνύεται με βεβαιότητα** και σε κάθε περίπτωση ότι ο συγκεκριμένος **ασφαλισμένος – εργαζόμενος αμείβεται με κυμαινόμενες αποδοχές επί τη βάση σχετικής συμφωνίας που έχει συνάψει με τον εργοδότη του** (ΔΕΦΑΘ 5105/2013, ΔΕΦΧαν 79/2005, ΣΤΕ 3160/1989, 2551/1991, 1150/1995, 3188/1998). Το βάρος δε απόδειξης του τρόπου αμοιβής του εργαζόμενου με κυμαινόμενες αποδοχές, κατόπιν σχετικής συμφωνίας με τον εργοδότη, ώστε να εφαρμοστεί ο υπολογισμός των εισφορών βάσει των τεκμαρτών ημερομισθίων (άρθρο 18 παρ. 5 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ) φέρει αποκλειστικά ο αρμόδιος ασφαλιστικός φορέας, ήτοι εν προκειμένω το ΙΚΑ.

Με βάση λοιπόν τα προαναφερθέντα συνάγεται ότι:

1^{ον}) Το προσωπικό που ασχολείται με την ειδικότητα Μανικιούρ – Πεντικιούρ σε επιχειρήσεις με αποκλειστικό και μόνο αντικείμενο εργασιών Μανικιούρ – Πεντικιούρ δεν υπάγεται στις ασφαλιστικές κλάσεις τεκμαρτών ημερήσιων μισθών (ημερομισθίων).

2^{ον}) Η αμοιβή μισθωτών με κυμαινόμενες αποδοχές, αφορά το προσωπικό Κομμωτηρίων/Κουρείων, μεταξύ των οποίων και Μανικιουρίστες/Πεντικιουρίστες, όταν τα Κομμωτήρια και

Κουρεία απασχολούν και μισθωτούς αυτής της ειδικότητας, ήτοι τα μικτά Κομμωτήρια/Κουρεία, υπό την αίρεση όμως ότι υπάρχει αποδεδειγμένη συμφωνία μεταξύ αυτών και του εργοδότη περί αμοιβής του με κυμαινόμενες αποδοχές.

3^{ον}) Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εξετάζεται από τα αρμόδια ασφαλιστικά όργανα του ΙΚΑ **ο τρόπος αμοιβής** των εργαζομένων – ασφαλισμένων για τους οποίους πρόκειται να εκδοθεί πράξη επιβολής εισφορών σε βάρος του εργοδότη, δηλαδή εάν πρόκειται για σταθερές ή κυμαινόμενες αποδοχές (κατ' αποκοπή, με ποσοστά, με φιλοδωρήματα ή κατά μονάδα εργασίας), **η ειδικότητα τους, οι συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης και το ωράριο αυτής, δεδομένου ότι μοναδικό κριτήριο για τον υπολογισμό των εισφορών με το ειδικό σύστημα των τεκμαρτών ημερομισθίων, δεν αποτελεί το είδος της απασχόλησης του ασφαλισμένου – εργαζόμενου, αλλά η αποδεδειγμένη συμφωνία μεταξύ αυτού και του εργοδότη περί αμοιβής του με κυμαινόμενες αποδοχές.** Άλλωστε, κατά πάγια νομολογία των Διοικητικών Δικαστηρίων για τη νομιμότητα της εκδοθείσας εκ μέρους του ΙΚΑ (πλέον ΕΦΚΑ), Πράξης Επιβολής Εισφορών, με την οποία αναζητούνται ελλείποντα ένσημα, θα πρέπει να συνεκτιμάται πέραν του τρόπου αμοιβής του εργαζόμενου, η ειδικότητα του, οι πραγματικές συνθήκες απασχόλησης του, αλλά και οι εν γένει συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης του εργοδότη.

Ο τρόπος ασφάλισης των εργαζομένων που εντάσσονται στην κατηγορία μισθωτών που κατατάσσονται δια αποφάσεως του Δ.Σ. του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ σε ασφαλιστικές κλάσεις βάσει των εκάστοτε ισχυόντων ημερομισθίων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παρ. 4 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ, δηλαδή σύμφωνα με το μέσο όρο των τεκμαιρόμενων αποδοχών (τεκμαρτά ημερομίσθια) **ΔΕΝ εφαρμόζεται:** α) **για τους εργαζόμενους που αμείβονται αποκλειστικά και μόνο με σταθερές αποδοχές, οι οποίες δεν**

πρέπει να είναι κατώτερες των εκάστοτε Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, β) για τους εργαζόμενους που αμείβονται εν μέρει με σταθερές αποδοχές και εν μέρει με ποσοστά και φιλοδωρήματα, όταν οι σταθερές αποδοχές τους υπερβαίνουν τις τεκμαρτές, της κλάσης κατάταξης τους, οπότε σ' αυτήν την περίπτωση ασφαρίζονται επί των σταθερών αποδοχών τους, καθώς ως ημερήσιος μισθός λογίζεται ο βάσει του σταθερού εκ των προτέρων καθοριζόμενου ποσού εξευρισκόμενος.

Υφίσταται λοιπόν **εξαιρέση αναφορικά με την κατάταξη ορισμένων κατηγοριών μισθωτών, μεταξύ των οποίων μανικιουρίστες – πεντικιουρίστες σε μικτά Κομμωτήρια/Κουρεία σε ασφαλιστικές κλάσεις βάσει του μέσου όρου των τεκμαιρόμενων μηνιαίων αποδοχών τους, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 18 παρ. 5 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σε περίπτωση που οι ανωτέρω αμείβονται ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ και μόνο με σταθερές αποδοχές, οι οποίες όμως δεν πρέπει να είναι κατώτερες από τις οριζόμενες από τις εκάστοτε Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας. Οι ως άνω δε εργαζόμενοι ασφαρίζονται επί των σταθερών συμφωνημένων αποδοχών τους.**

Με βάση λοιπόν τα προαναφερόμενα, προκύπτει ότι σε περίπτωση συμφωνίας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζόμενου περί αμοιβής του τελευταίου αποκλειστικά με σταθερές αποδοχές, **μοναδική προϋπόθεση για τη μη εφαρμογή του ως άνω άρθρου περί υπολογισμού των εισφορών βάσει των τεκμαρτών ημερομισθίων (άρθρο 18 παρ. 5 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ), αποτελεί οι συμφωνηθείσες και πράγματι καταβαλλόμενες σταθερές αποδοχές να μην είναι κατώτερες αυτών που προβλέπονται στις εκάστοτε ισχύουσες Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.** Συνεπώς το μοναδικό κριτήριο για τον υπολογισμό των εισφορών του εργαζόμενου βάσει

των σταθερών μηνιαίων αποδοχών του, αποκλειόμενης της κατάταξης του σε ασφαλιστικές κλάσεις βάσει τεκμαρτών ημερομισθίων, είναι να μην υπολείπονται αυτών που προβλέπονται στις Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και όχι των εκάστοτε ισχυόντων τεκμαρτών ημερομισθίων. Μόνο στην περίπτωση που ο εργαζόμενος αμείβεται εν μέρει με σταθερές αποδοχές και εν μέρει με ποσοστά και φιλοδωρήματα, εξετάζεται εάν οι συμφωνηθείσες σταθερές αποδοχές υπερβαίνουν ή υπολείπονται των τεκμαρτών αποδοχών, της κλάσης κατάταξης τους (τεκμαρτά ημερομίσθια).

Στην περίπτωση μου, υπέγραφα πάντοτε με τους υπαλλήλους μου νόμιμες συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, στην οποία καθορίζονταν μεταξύ των άλλων οι ημέρες και ώρες απασχόλησής τους, η ειδικότητα τους και οι σταθερές αποδοχές τους, καθώς εφαρμόζεται αποκλειστικά το σύστημα πληρωμής σταθερών αποδοχών και όχι κυμαινόμενων. **Οι σταθερές δε αποδοχές που λάμβαναν ουδέποτε υπήρξαν κατώτερες των εκάστοτε ισχυουσών Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Για το συνολικό λοιπόν χρονικό διάστημα απασχόλησης των εργαζομένων μου κατέβαλα τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές στο ΙΚΑ, υπολογιζόμενες βάσει των ημερών και ωρών εργασίας τους και των πράγματι καταβληθεισών σταθερών αποδοχών τους.**

Ωστόσο, το Υποκατάστημα Ε.Φ.Κ.Α. Δράμας (πρώην ΙΚΑ) εφαρμόζοντας εσφαλμένα την υπ' αριθ. 10/2013 Εγκύκλιο του ΙΚΑ και ειδικότερα το υπό στοιχείο Γ' του παραρτήματος, όπως αυτό ήδη προανέφερα και το άρθρο 18 παρ. 4 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ, καταλόγισε σε βάρος μου υπέρογκα πρόστιμα, μη δεχόμενο την ύπαρξη έγκυρων συμβάσεων εργασίας, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, με τις οποίες προβλέπονται, για τους εργαζόμενούς μου, αποδοχές σύμφωνες με την εκάστοτε Ε.Γ.Σ.Σ.Ε., θεωρώντας ότι

ο σωστός υπολογισμός ενσήμων για τους υπαλλήλους με την ειδικότητα μανικιούρ – πεντικιούρ είναι ο τεκμαρτός. **Δεν δέχεται δηλαδή το Υποκατάστημα ΕΦΚΑ Δράμας ότι το σύστημα υπολογισμού τεκμαρτών ημερομισθίων βάσει νόμου και πάγιας νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας ισχύει μόνο στις περιπτώσεις που η αμοιβή των εργαζομένων είναι με φιλοδωρήματα, κατ' αποκοπή, με ποσοστά ή κατά μονάδα εργασίας και δεν ισχύει στις περιπτώσεις που υπάρχουν συμβάσεις εργασίας με συμφωνηθείσα αμοιβή που δεν είναι κατώτερη από την εκάστοτε Ε.Γ.Σ.Σ.Ε..** Ζήτημα δε τίθεται για τους υπαλλήλους με νόμιμη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου μερικής απασχόλησης, διότι με τον τεκμαρτό προσδιορισμό των ενσήμων, οι υπάλληλοι αυτοί ασφαλιζονται για πλήρες ωράριο και όχι βάσει των ωρών εργασίας τους. Βέβαια και όσοι απασχολούνται σε Κομμωτήρια, δεν ασφαλιζονται υποχρεωτικά βάσει τεκμαρτών ημερομισθίων, εάν αποδείξουν ότι συμφώνησαν με τον εργοδότη τους να αμείβονται με σταθερές αποδοχές που δεν είναι κατώτερες των ελάχιστων ορίων των εκάστοτε Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

Επειδή το ζήτημα της ασφάλισης των υπαλλήλων με την ειδικότητα μανικιούρ – πεντικιούρ, που εργάζονται σε καταστήματα με αποκλειστικό και μόνο αντικείμενο το μανικιούρ – πεντικιούρ και όχι σε μικτά κομμωτήρια, ταλαιπωρεί πολλές επιχειρήσεις τόσο στην πόλη μας την Δράμα, όσο και σε όλη της Επικράτεια.

Επειδή τα Υποκαταστήματα ΕΦΚΑ κινούνται με γνώμονα αποκλειστικά και μόνο εσωτερικές Εγκυκλίους του ίδιου του Ασφαλιστικού Φορέα και όχι τον Νόμο, **ενώ δείχνουν να αγνοούν τις αποφάσεις του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της Χώρας.** Επειδή ακόμη και οι Εγκύκλιοι που έχουν ως οδηγό, δεν είναι ξεκάθαρες, **παρακαλώ να μου διευκρινίσετε τα τιθέμενα, με την υπό κρίση αίτηση – ερώτημά μου, ζητήματα** προτού κλείσουν και άλλες επιχειρήσεις της χώρας, που ταλαιπωρούνται 10

χρόνια από την οικονομική κρίση και μείνουν εκτός εργασίας πλήθος προσωπικού που εργάζεται στις επιχειρήσεις αυτές, από τα υπέρογκα πρόστιμα του ΕΦΚΑ και μία λάθος ερμηνεία μίας Εγκυκλίου.

Δράμα 16-9-2020

Με τιμή, η αιτούσα

Μαρία Κομνηνακίδου